

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 1453/06
21.12.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Предрага Трифуновића, председника већа, Мирјане Грубић, Весне Поповић, Јасминке Станојевић и Јованке Кажих, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против тужене Републике Србије- Министарство унутрашњих послова Републике Србије, коју заступа Републички јавни правобранилац из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Београду Гж. 15943/05 од 01.02.2006. године, у седници одржаној 21.12.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Окружног суда у Београду Гж. 15943/05 од 01.02.2006. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог општинског суда у Београду П.бр.7031/04 од 14.10.2005. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА, којим је тражио да се обавезе тужена Република Србија - Министарство унутрашњих послова Републике Србије, да му на име накнаде материјалне штете, и то за вредност уништених грађевинских објеката исплати 10.000.000,00 динара, као и на име накнаде за уништене покретне ствари 4.000.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 08.09.2004. године, па до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца АА, којим је тражио да се обавезе тужена Република Србија - Министарство унутрашњих послова Републике Србије, да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљен страх исплати 250.000,00 динара, са законском затезном каматом, почев од 14.10.2005. године, па до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Окружног суда у Београду Гж. 15943/05 од 01.02.2006. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП-а и нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. ст.2. тач.9. ЗПП-а, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а нема ни битних повреда одредаба парничног поступка на које се указује у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању, 30.05.1998. године наоружани припадници ОВК запалили су кућу и уништили покретне ствари тужиоца, а он и његова породица морали су да напусте село ББ. После извршеног увиђаја 06.10.1998. године, коме је тужилац присуствовао, радници Министарства унутрашњих послова Републике Србије - СУП Пећ поднели су Окружном јавном тужиоцу у Пећи кривичну пријаву против непознатог учиниоца кривичног дела тероризма из члана 125. КЗЈ учињеног на штету тужиоца. Тужба за накнаду материјалне и нематеријалне штете у овој правној ствари поднета је 08.09.2004. године. Тужена је истакла приговор застарелости потраживања.

На утврђено чињенично стање правилно је примењено материјално право и то одредба члана 376. ст.1. и ст.2. Закона о облигационим односима. За штету насталу из деликта Закон о облигационим односима у ставу 1. поменутог члана, најпре, предвиђа трогодишњи субјективни рок застарелости за потраживања накнаде проузроковане штете, везујући тај рок за две околности: за сазнање оштећеног за штету и за лице (штетника) које је штету проузроковало. Трогодишњи рок застарелости почиње да тече од момента сазнања оштећеног за обе околности. У циљу што боље заштите права оштећеног лица, у ставу 2. члана 376. ЗОО, предвиђен је објективан (апсолутни) рок за застарелост потраживања накнаде штете из деликта. Овај рок почиње да тече, без обзира на сазнање оштећеног за штету и за штетника, рачунајући од момента када је штета проузрокована. Тај рок застарелости навршава се кад протекне рок од 5 година од дана када је штета настала.

У конкретном случају, тужилац је штету претрпео 30.05.1998. године, за њу је сазнао на дан извршеног увиђаја од стране МУП-а Републике Србије, Секретаријата унутрашњих послова у Пећи 06.10.1998. године, а тужбу за накнаду штете поднео је тек 08.09.2004. године, по протеку како субјективног, тако и објективног рока.

Неосновано је указивање подносиоца ревизије да је, у овој правној ствари, требало применити члан 180. Закона о облигационим односима, као и члан 377. истог закона. Тачно је да је чланом 180. ЗОО регулисана одговорност државе, услед терористичких аката, чији су органи по важећим прописима били дужни да спрече такву штету. Међутим, право лица коме је проузрокована штета услед терористичких аката, као и право регреса државе, могу се реализовати само у оквиру одређених рокова, чијим протеклом наступа застарелост тих права. С обзиром да за застарелост права на накнаду штете од државе није предвиђен неки посебан рок застарелости, оно застарева у оквиру редовних рокова у којима застарева потраживање накнаде штете. Ово произилази из околности да држава одговара за другог, који штету може проузроковати и кривичним делом, али дужи рок застарелости из члана 377. Закона о облигационим односима не може се применити према одговорном лицу, које није извршило кривично дело, него само према учиниоцу таквог дела. С тога привилеговани рокови застарелости потраживања накнаде штете из цитиране законске одредбе теку само према учиниоцу кривичног дела којим је штета узрокована, а не и према правном лицу које за штету одговара уместо њега. Дакле, рокови одређени чланом 377. ЗОО, односе се на штетника, који за штету одговара по основу кривице, а у случају одговорности за другог, као у овој парници, (тужена одговара у смислу одредбе члана 172. ЗОО), рокови застарелости рачунају се према општем пропису из члана 376. ЗОО.

Како се осталим наводима у ревизији не доводи у сумњу исправност побијане пресуде, на основу члана 405. ст.1. ЗПП-а одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

ЗС